

Kannanotto varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen täyttölupien myöntämisestä

Vammaisneuvosto 18.04.2024 § 9
898/01.01.01.00/2024

Kaupunginhallitus on päättänyt varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen perustamisesta kokouksessaan 27.3.2023 § 83. Elokuussa 2023 toimeen palkattu henkilö on purkanut työsuhteensa koeajalla niin, että viimeinen työpäivä on 26.1.2024.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 22.1.2024 § 4 palauttanut täyttölupaa koskevan asian sivistyslautakunnalle valmisteluun. Sivistyslautakunta on kokouksessaan 19.3.2024 § 25 päättänyt esittää kaupunginhallitukselle varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen täyttölupien myöntämistä. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 25.3.2024 § 87 päättänyt, että varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimelle ei myönnetä täyttölupaa. Täyttölupien myöntämisen kielteinen päätös perustui siihen, että kaupungin kiristyneen taloudellisen tilanteen takia vapautuvien virkojen ja toimien täyttöjä on syytä harkita erittäin tarkkaan. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi ei sisälly lakisääteiseen henkilöstömitoitukseen, joten sen voi jättää täyttämättä.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) muutos astui voimaan 1.8.2022, jonka myötä varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen oikeus tukeen vahvistui merkittävästi. Muutoksen myötä varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Varhaiskasvatuksen järjestäjä on velvollinen antamaan lapselle hänen tarvitsemaansa tukea päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Lapsella on varhaiskasvatuslain mukaan oltava oikeus saada tarvitsemaansa tukea oikea-aikaisesti. Lapsen tuen tarve arvioidaan ja tukea järjestetään viivytyksettä. Samalla ehkäistään lapsen ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista sekä riskiä syrjäytyä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii erityispedagogisen toiminnan asiantuntijana ja kehittäjänä; hän konsultoi ja opastaa varhaiskasvatuksen opettajaa ja muuta henkilökuntaa. Hän osallistuu lasten tuen arviointiin ja suunnittelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjausta yhdessä ryhmän opettajan kanssa. Laki määrittää, että lapsella on oikeus saada varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa konsultaatiota ja opetusta hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä.

Parkanon kaupungilla työskentelee lisäksi yksi kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka tehtävästä n. 50 % on käytettävissä varhaiserityiskasvatuksen konsultointiin ja opetukseen koko varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa. Tällä hetkellä Parkanossa kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa 220 lapsen tukeen, konsultointiin ja opetukseen liittyvistä asioista Kuttikallion ja Lystinmäen toimitiloissa, kolmessa esiopetusryhmässä sekä viidessä perhepäivähoitokodissa. Kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopetuksen resurssi on riittämätön suhteessa lapsimäärään.

Erityisesti alle 3-vuotiaiden määrä varhaiskasvatuksessa on lisääntynyt nopeasti, ja varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kasvava määrä on jo myös edellyttänyt uuden Viherlaakson ryhmän perustamisen tammikuussa 2023.

Kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä (50%) ei yksin riitä kattamaan varhaiserityiskasvatuksen konsultaation ja opetuksen tarvetta.

Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammainen, tai tehostetun tai erityisen tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka pätevän henkilöstön lukumäärässä.

Lapsella on oikeus varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluihin ja opetukseen hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä. Erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen suunnitteluun ja arviointiin tarvittaessa. Erityisopettajan antama tuki voi olla lapsikohtaista ja/tai ryhmässä toteutettavaa opetusta. Tuki voi olla säännöllistä, osa- tai kokoaikaista. Sitä voidaan toteuttaa samanaikaisopetuksena tai yhteisopettajuutena lapsen ryhmän opettajan kanssa. Erityisopettajan asiantuntemusta hyödynnetään myös henkilöstön ja huoltajien konsultoinnissa. Varhaiskasvatuksen opettajaksi ja/tai varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi kelpoinen henkilö on vastuussa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattavasta tuen suunnittelusta ja toteuttamisen arvioinnista.

Konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan hallinnollisia ja palveluohjauksen tehtäviä ei ole mahdollista sijoitella päiväkodin johtajan tehtäviin.

Konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan virka ei riitä kattamaan tarvittavaa varhaiserityiskasvatuksen konsultaation ja erityisopetuksen tarvetta, eikä yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tarvetta.

Varhaiskasvatustilain lakimuutoksen mukaisen lapsen tuen, konsultoinnin ja erityisopetuksen toteuttamisen vuoksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi tulee täyttää. Määrärahat toimeen on varattu vuodelle 2024

Vammaisneuvosto esittää kannanottonaan, että edelläoleviin seikkoihin perustuen varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi tulee täyttää.

Esittelijä

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto esittää kannanottonaan, että kaupunginhallitus ottaa varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen täyttöluvan myöntämisen uudelleen käsittelyyn ja myöntää toimen täyttöluvan.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.